

Sygn. akt IV U 25/24

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

6 marca 2024 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Górny

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Wawrzyniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 marca 2024 roku w Sieradzu

odwołania W. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w Ł.

z 13 grudnia 2023 r. nr (...)

w sprawie W. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł.

o wysokość emerytury

1. Zmienia zaskarżoną decyzję i zobowiązuje organ rentowy do ustalenia wysokości kapitału początkowego W. K. na 1 stycznia 1999 roku i emerytury poczynając od 6 grudnia 2023 roku, również przy uwzględnieniu okresu zatrudnienia, jako okresu składkowego, od 19.04.1982 roku do 10.06.1982 roku, z minimalnym wynagrodzeniem obowiązującym w tym czasie w jednostkach gospodarki uspołecznionej.
2. Oddala odwołanie w pozostałym zakresie.

Sygn. akt IV U 25/24

UZASADNIENIE

Decyzją z 13.12.2023r., ZUS przyznał W. K. emeryturę od 6.12.2023r., tj. od osiągnięcia uprawnień emerytalnych, która wyniosła 1.199,71zł. Świadczenie nie zostało podwyższone do kwoty minimalnej emerytury, ponieważ wnioskodawca nie udowodnił łącznie okresów składkowych i nieskładkowych w wymiarze co najmniej 25 lat. Nie uwzględniono okresu zatrudnienia od 19.04.1982 – 10.06.1982 z uwagi na brak zgłoszenia przez pracodawcę do ubezpieczenia.

Nie podzielając powyższej decyzji W. K. złożył odwołanie, wnosząc o uwzględnienie okresu zatrudnienia od 19.04.1982 - 10.06.1982, uzupełnienie stażu o okres pobierania renty chorobowej i podwyższenie emerytury do najniższej emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji wnosił o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W. K., ur. (...) Łącznie wnioskodawca legitymuje się okresami składkowo – nieskładkowymi w wymiarze 9 lat, 11 miesięcy i 1 dnia.

W okresie od 19.04.1982 - 10.06.1982, W. K. wykonywał pracę na podstawie umowy o pracę w zakładzie rzemieślniczym. Wtedy były inne zarobki niż obecnie. W. K. był zgłoszony do ubezpieczenia w okresie od 19.04.1982 – 10.06.1982 **(zeznania wnioskodawcy – na nagraniu CD – 00:04:09 – 00:10:40 k. 27/akta sprawy; uwierzytelniona kserokopia kart starego dowodu osobistego w-cy k. 11, pismo ZUS k. 16/akta ZUS).**

W toku postępowania odwoławczego organ rentowy został zobowiązany do wyliczenia wysokości kapitału początkowego i emerytury wnioskodawcy z uwzględnieniem jego zatrudnienia i wynagrodzenia u płatnika składek (...) od 19.04.1982 – 10.06.1982 **(k. 14/akta sprawy).**

Przy uwzględnieniu okresu zatrudnienia od 19.04.1982 – 10.06.1982, jako okresu składkowego oraz przy przyjęciu minimalnych wynagrodzeń obowiązujących w j.g.u., hipotetyczna wartość kp wyniosła 33717,97zł., a po poddaniu tak ustalonej wartości poszczególnym waloryzacjaom – według stanu na dzień przyznania prawa do emerytury powszechnej, tj. na 6.12.2023r., hipotetycznie ustalony kp wyniósł 221394,20zł. Doliczenie wskazanego okresu zatrudnienia pozostaje bez wpływu na podwyższenie emerytury do kwoty minimalnego świadczenia z uwagi na nieposiadanie stażu pracy mającego wpływ na tego rodzaju ustalenia **(pismo procesowe z załącznikiem k. 17-21/akta sprawy).**

W dniu 28.11.2023r., w/w złożył w ZUS wniosek o emeryturę (wniosek z załącznikami k. 1 – 15/akta ZUS).

Decyzją z 12.12.2023r., ZUS ustalił W. K. kapitał początkowy na 1.01.1999r. Do obliczenia pw kp przyjęto wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy ustalony w decyzji o jej przyznaniu – w wysokości 52,51%. Uwzględniono 6 lat, 6 m-cy i 2 dni okresów składkowych oraz 1 miesiąc i 28 dni okresów nieskładkowych. Do ustalenia wartości kp nie uwzględniono okresu od 19.04.1982 – 10.08.1982 – oczekiwanie na potwierdzenie ubezpieczenia (decyzja/akta kapitałowe).

Decyzją z 13.12.2023r., ZUS przyznał W. K. emeryturę od 6.12.2023r., tj. od osiągnięcia uprawnień emerytalnych, która wyniosła 1.199,71zł. Świadczenie nie zostało podwyższone do kwoty minimalnej emerytury, ponieważ wnioskodawca nie udowodnił łącznie okresów składkowych i nieskładkowych w wymiarze co najmniej 25 lat. Nie uwzględniono okresu zatrudnienia od 19.04.1982 – 10.06.1982 z uwagi na brak zgłoszenia przez pracodawcę do ubezpieczenia **(decyzja k. 19-21/akta ZUS).**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i w postępowaniu przed organem rentowym.

Sąd Okręgowy zważył:

Odwołanie jest częściowo zasadne.

Jak wynika z art. 173 ust. 1 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2021, poz. 291 ze zm.), dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31.12.1948r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone dla osób w wieku 62 lat , tj. zgodnie z komunikatem Prezesa GUS z dnia 25.03.1999r. (art.173 ust. 2 ustawy).

Zgodnie z przepisem art. 174 ust. 1 cyt. ustawy, kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2 (ust. 2).

Przy ustalaniu kapitału początkowego do okresów, o których mowa w art. 7 pkt 5 stosuje się art. 53 ust. 1 pkt 2 (ust. 2a).

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999r. (ust. 3).

Postępowanie dowodowe wykazało, że zachodzą podstawy do ustalenia kapitału początkowego wnioskodawcy na dzień 1.01.1999r., z uwzględnieniem okresu zatrudnienia jako składkowego od 19.04.1982 – 10.06.1982, bowiem w ww. okresie pozostawał w stosunku pracy w zakładzie rzemieślniczym. W ocenie Sądu biorąc pod uwagę fakt, że niemożliwe było ustalenie wysokości zarobków odwołującego, należało za ten okres przyjąć minimalne wynagrodzenie obowiązujące w tym czasie w j.g.u. Zdaniem Sądu odwołujący nie może ponosić negatywnych konsekwencji tego, że w w/w okresie, pracodawca nie zgłosił wnioskodawcy do ubezpieczeń. Tut. Sąd przyłącza się do stanowiska Sądu Najwyższego wyrażonego w wyroku z 7.03.2017r., III UK 84/16, że jeżeli fakt pozostawania w zatrudnieniu został udowodniony, okres tego zatrudnienia jest okresem składkowym nawet w przypadku, gdy pracodawca nie zgłosił pracownika do ubezpieczenia (por. wyrok SN z 7.03.2017r., III UK 84/16). Doliczenie powyższego okresu zatrudnienia pozostaje jednak bez wpływu na podwyższenie emerytury do kwoty minimalnego świadczenia z uwagi na nieposiadanie przez odwołującego stażu pracy mającego wpływ na tego rodzaju ustalenia.

Brak podstaw prawnych do uwzględnienia w stażu pracy okresu pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ okres taki można uwzględnić przy ustalaniu prawa do emerytury na podstawie art. 27, art. 28 ustawy emerytalno - rentowej, a wnioskodawca ma ustalone prawo do emerytury w oparciu o art. 24 ustawy. Zgodnie z art. 10a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przy ustalaniu prawa do emerytury na podstawie art. 27 i 28 osoby, która utraciła prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy przysługującej z Funduszu z powodu odzyskania zdolności do pracy, uwzględnia się również okresy pobierania tej renty, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7 i 10, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu. Okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy nie uwzględnia się, jeżeli zbiegają się w czasie z okresami, o których mowa w art. 6, 7 i 10, uwzględnionymi przy ustalaniu prawa do emerytury.

Zaznaczyć należy, że okresy zatrudnienia przypadające po 31.12.1998r. służą do ewentualnego podwyższenia emerytury do kwoty minimalnej, wynoszącej od 1.03.2023r. 1.588,44zł. brutto. Przy obliczaniu okresów składkowych przypadających po dniu wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z FUS, tj. po dniu 31.12.1998r., dla celów podwyższenia emerytury do kwoty minimalnej za miesiące, w których składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe były obliczone od podstawy wymiaru niższej od kwoty minimalnego wynagrodzenia pracowników, uwzględnia się w części odpowiadającej proporcji tej podstawy do kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Po zastosowaniu powyższej proporcji, należy stwierdzić, że wnioskodawca nie legitymuje się co najmniej 25 letnim stażem ubezpieczeniowym.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ §2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i zobowiązał organ rentowy do ustalenia wysokości kapitału początkowego W. K. na 1.01.1999r. i emerytury poczynając od 6.12.2023r., również przy uwzględnieniu okresu zatrudnienia, jako okresu składkowego, od 19.04.1982 – 10.06.1982 z

minimalnym wynagrodzeniem obowiązującym w tym czasie w jednostkach gospodarki społecznej (pkt 1 wyroku),
oddalając odwołanie w pozostałym zakresie na podstawie 477¹⁴§1 k.p.c. (pkt 2 wyroku).